

Uz sākumlapu>Meklēt juristu>Juridisko profesiju veidi

Juridisko profesiju veidi

Igaunija

Šajā sadaļā ir sniegts pārskats par juridisko profesiju organizāciju Igaunijā.

Juridiskās profesijas — ievads

Igaunijā ir šādas juridiskās profesijas:

prokurori;
tiesneši;
tiesas piesēdētāji;
tiesneša palīgi un tiesas sekretāri;
advokāti;
notāri;
tiesu izpildītāji un
maksātnespējas administratori.

Prokurori

Organizācija

Prokuratūra ir valsts iestāde, kas darbojas Tieslietu ministrijas pārraudzībā. Tai ir divi līmeņi — Ģenerālprokuratūra (ģenerālprokurora birojs) un četras apgabala prokuratūras.

Ģenerālprokuratūras jurisdikcijā ietilpst visa Igaunijas teritorija, un katras apgabala prokuratūras jurisdikcija ir tāda pati kā attiecīgajām policijas prefektūrām. Prokuratūru vada ģenerālprokurors, kuru, pamatojoties uz tieslietu ministra priekšlikumu, pēc Igaunijas parlamenta Juridiskās komitejas atzinuma uzklaušanās amatā uz pieciem gadiem ieceļ Igaunijas valdība.

Ģenerālprokurors katru gadu Igaunijas parlamenta pavasara sesijā iesniedz Konstitucionālo lietu komitejai pārskatu par to, kā iepriekšējā kalendārā gada laikā izpildīti tiesību aktos noteiktie prokuratūras pienākumi.

Apgabala prokuratūras vada virsprokurori, kurus, pamatojoties uz ģenerālprokurora priekšlikumu, amatā uz pieciem gadiem ieceļ tieslietu ministrs. Igaunijā ir astoņu veidu prokurori — ģenerālprokurors, valsts virsprokurori, valsts prokurori un prokuroru palīgi, kas strādā Ģenerālprokuratūrā, un virsprokurori, vecākie prokurori, īpašie prokurori, apgabala prokurori un prokuroru palīgi, kas strādā apgabala prokuratūrās.

Sk. arī [Prokuratūras likumu](#).

Uzdevumi un pienākumi

Saskaņā ar Prokuratūras likumu prokuratūra:

piedalās noziedzības novēršanai un atklāšanai nepieciešamās uzraudzības plānošanā;

virza pirmstiesas kriminālprocesu, nodrošinot tā likumību un efektivitāti;

tiesā uztur valsts apsūdzību;

pilda citus saskaņā ar tiesību aktiem prokuratūrai noteiktos pienākumus.

Prokuratūra savus Prokuratūras likumā noteiktos pienākumus īsteno neatkarīgi.

Prokurors kā kriminālprocesa virzītājs vada izmeklēšanas iestādes darbu pierādījumu iegūšanas procesā un, pamatojoties uz noskaidrotajiem faktiem, lemj par apsūdzības celšanu pret personu.

Saskaņā ar prokuratūras reglamentu

Ģenerālprokuratūra:

nodrošina pirmstiesas kriminālprocesa likumību un efektivitāti un uztur valsts apsūdzību visu instanču tiesās saistībā ar amatnoziegumiem, ekonomiskiem noziegumiem, nodarījumiem bruņoto spēku dienestā, noziegumiem pret vidi, nodarījumiem pret jurisdikciju un ar organizēto noziedzību saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem, pārrobežu noziedzīgiem nodarījumiem vai noziedzīgiem nodarījumiem, kam pievērsta liela sabiedrības uzmanība, kā arī noziegumiem pret cilvēci un starptautisko drošību, smagākiem noziedzīgiem nodarījumiem pret valsti, prokuroru izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri ir ģenerālprokurora kompetencē;

analizē un pārrauga apgabala prokuratūru darbību un sniedz tām konsultācijas, kā arī analizē juridisko un prokuratūras praksi un izstrādā vispārīgus secinājumus;

pilda pienākumus, kas izriet no starptautiskās sadarbības, tostarp no dalības *Eurojust* darbā;

piedalās tādu likumu, valdības noteikumu, administratīvo rīkojumu un tieslietu ministra noteikumu un rīkojumu izstrādē, kuri attiecas uz prokuratūras darbību;

piedalās ar prokuratūru un tās uzdevumiem saistītu attīstības plānu izstrādē;

organizē prokuratūras sabiedrisko attiecību pasākumus un informē sabiedrību par prokuratūras darbu;

organizē prokuratūras cilvēkresursus un apmācību, risina jautājumus, kas ir saistīti ar ierēdņu un darbinieku darba aizsardzību, kā arī veic personāla uzskaiti;

organizē prokuroru atlases komisijas administratīvos uzdevumus;

sagatavo prokuratūras budžeta projektu un nodrošina budžeta līdzekļu mērķtiecīgu izmantošanu;

organizē prokuratūras rīcībā nodoto valsts līdzekļu pārvaldību;

pilda citus uzdevumus, kas tai ir uzticēti ar likumu, parlamenta (*Riigikogu*) lēmumu, Valsts prezidenta dekrētu, valdības noteikumiem vai rīkojumu vai tieslietu ministra noteikumiem vai rīkojumu.

Tiesneši

Organizācija

Par tiesnesi var kļūt Igaunijas pilsonis, kas ir ieguvis Igaunijā atzītu maģistra grādu tiesību zinātnēs, līdzvērtīgu kvalifikāciju Igaunijas Republikas Izglītības likuma 28. panta 2.2 punkta nozīmē vai līdzvērtīgu ārvalstīs iegūtu kvalifikāciju, pārvalda igauņu valodu augstākajā līmenī un kam piemīt augsta morālā stāja

un tiesneša amatam nepieciešamās spējas un personiskās rakstura iezīmes. Tiesnešus ieceļ amatā uz mūžu. Tieslietu ministram nav tiesību dot tiesnešiem rīkojumus vai vērst pret tiem disciplinārpasākumus. Tiesnesi var atcelt no amata, vienīgi pamatojoties uz tiesas nolēmumu, kas ir stājies spēkā. Tiesneši var palikt amatā līdz 67 gadu vecumam, bet šo termiņu var arī pagarināt.

Par tiesnesi nevar iecelt šādas personas:

personas, kas ir notiesātas par noziedzīgu nodarījuma izdarīšanu;

personas, kas ir atceltas no tiesneša, notāra vai tiesu izpildītāja amata;

personas, kas ir izslēgtas no Igaunijas Advokātu kolēģijas;

personas, kas ir atbrīvotas no valsts dienesta disciplināra pārkāpuma dēļ;

personas, kam ir pasludināts bankrots;

personas, kas ir zaudējušas profesionāla revidenta pilnvaras, ja vien šīs pilnvaras nav atsauktas pēc paša revidenta lūguma;

personas, kas ir zaudējušas tiesības strādāt par patentpilnvarnieku, ja vien šīs pilnvaras nav atsauktas pēc paša patentpilnvarnieka lūguma;

personas, kurām ir atņemtas tiesības strādāt par zvērinātu tulkotāju, pamatojoties uz Zvērinātu tulkotāju likuma 28. panta 3. apakšpunktu.

Par apriņķa vai administratīvās tiesas tiesnesi var iecelt personu, kura pēc attiecīgās kvalifikācijas iegūšanas ir ieguvusi vismaz piecu gadu pieredzi jurisprudencē vai kura vismaz trīs gadus ir strādājusi par tiesas lietvedi vai tiesas sekretāru un ir nokārtojusi tiesneša kvalifikācijas eksāmenu vai ir tikusi atbrīvota no tā.

Par apgabaltiesas tiesnesi var iecelt pieredzējušu un atzītu juristu, kurš ir nokārtojis tiesneša kvalifikācijas eksāmenu. Personām, kuras tieši pirms iecelšanas amatā ir strādājušas tiesneša amatā, nav jākārt tiesneša kvalifikācijas eksāmens.

Par Augstākās tiesas tiesnesi var iecelt pieredzējušu un atzītu juristu.

Tiesnešus ieceļ amatā atklāta konkursa kārtībā.

Tiesnesis papildus tiesneša pienākumiem nedrīkst būt nodarbināts nekur citur, izņemot akadēmisko vai pētniecības jomu. Tiesnesim ir jāinformē tiesas priekšsēdētājs par visiem amatiem, ko tas ieņem papildus tiesneša amatam. Amati, kuros tiesnesis darbojas papildus saviem tiesneša amata pienākumiem, nedrīkst traucēt tiesneša amata pienākumu pildīšanai vai tiesneša neatkarībai tiesas spriešanā. Tiesnesim nav atļauts darboties kā parlamenta deputātam vai pašvaldības padomes vai pilsētas domes deputātam, politiskās partijas biedram, uzņēmuma dibinātājam, pārvaldošajam partnerim, valdes vai padomes loceklim, ārvalstu uzņēmuma filiāles direktoram, maksātnespējas administratoram, maksātnespējas komisijas loceklim, piespiedu kārtā ieceltam nekustamā īpašuma pārvaldniekam vai strīda dalībnieka izraudzītam šķīrējtiesnesim.

Tiesnesi var atcelt no amata vienīgi ar tiesas nolēmumu. Krimināltiesisku apsūdzību pret pirmās vai otrās instances tiesas tiesnesi viņa amata pilnvaru laikā var celt vienīgi pēc Augstākās tiesas tiesnešu pilnsapulces (*en banc*) ierosinājuma un ar Valsts prezidenta piekrišanu. Krimināltiesisku apsūdzību pret Augstākās tiesas tiesnesi viņa amata pilnvaru laikā var celt vienīgi pēc tieslietu kanclera (tiesībsarga) ierosinājuma un ar Igaunijas parlamenta deputātu vairākuma piekrišanu.

Tiesnešiem izvirzītās prasības, noteikumi par stažēšanos un tiesnešu pienākumi ir izklāstīti [Tiesu likumā](#).

Uzdevumi un pienākumi

Juridiskās profesijas regulē tiesību akti. Visu Igaunijas tiesnešu pilnsapulce (*en banc*) ir pieņēmusi ētikas kodeksu. Sīkāku informāciju var atrast

[Igaunijas tiesu](#) tīmekļa vietnē un [Augstākās tiesas](#) tīmekļa vietnē.

Tiesneša uzdevums ir spriest tiesu atbilstoši konstitūcijai un tiesību aktiem un, balstoties uz tiem, pieņemt lēmumu par lietas dalībniekiem taisnīgu risinājumu. Tiesnesis pilnveido tiesību sistēmu, interpretējot tiesību aktus un veicot pētniecību.

Tiesnesis savus amata pienākumus pilda neatkarīgi un nesavtīgi un ievēro amata intereses arī ārpus savas profesionālās darbības. Tiesneša uzvedībai jābūt nevainojamai gan profesionālajā darbībā, gan ārpus tās, un tiesnesim jāatturas no darbībām, kas varētu kaitēt tiesas reputācijai. Tiesnesis nedrīkst izpaust ziņas, kuras viņš uzzinājis slēgtā tiesas sēdē vai mierzīlguma apspriešanas gaitā. Klusēšanas pienākums ir beztermiņa un jāievēro arī pēc tiesneša pilnvaru laika beigām. Tiesnesim ir jāauzrauga pirmās instances tiesneši, kuriem ir mazāk nekā trīs gadu pieredze, stažieri, kuri vēlas kļūt par tiesneša palīgiem, un augstskolu studenti praktikanti. Tiesnesis vienlaicīgi nevar uzraudzīt vairāk par divām personām. Tiesnesim ir pastāvīgi jāpapildina savas profesionālās zināšanas un prasmes un jāpiedalās apmācībā.

Tiesnešu sociālās garantijas

Saskaņā ar tiesību aktiem tiesnešiem pienākas dažādas sociālās garantijas, ieskaitot amatalgu, piemaksas, izdienas pensiju, atvaļinājumu, mantijas un citas sociālās garantijas.

Tiesnešu amatalgas ir noteiktas [Likumā par augstāko valsts ierēdņu atalgojumu](#).

Tiesneša pensijas aprēķināšanas pamatojums ir izklāstīts [Tiesu likumā](#).

Tiesneša pensiju veido izdienas pensija, vecuma pensija, invaliditātes pensija un apgādnieka zaudējuma pensija, ko var izmaksāt tiesneša ģimenes locekļiem. Kamēr tiesnesis pilda tiesneša amata pienākumus, tiesneša pensiju viņam nemaksā. Ja pensionēts tiesnesis strādā citur, tiesneša pensiju viņam izmaksā pilnā apmērā neatkarīgi no ienākumiem. Tiesneša pensiju neizmaksā personām, kas ir atceltas no amata par disciplināru pārkāpumu vai notiesātas par tīši izdarītu noziedzīgu nodarījumu. Tiesneša pensiju atņem personām, kas ir notiesātas par nodarījumu pret jurisdikciju.

Tiesnesim ir tiesības uz ikgadējo atvaļinājumu. Ikgadējā atvaļinājuma ilgums ir 35 kalendārās dienas, un par laiku, kas ir pavadīts tiesneša amatā, piešķir papildu atvaļinājumu kopumā ne vairāk kā 7 kalendārās dienas, ievērojot Tiesu likumā paredzētos nosacījumus.

Tiesas piesēdētāji

Tiesas piesēdētāji piedalās tiesas spriešanā vienīgi apriņķa tiesās izskatītajās krimināllietās par pirmās pakāpes (t. i., smagiem) noziedzīgiem nodarījumiem.

Tiesas piesēdētājiem tiesas spriešanā ir tāds pats statuss, tiesības un pienākumi kā tiesnešiem. Par tiesas piesēdētājiem uz laiku līdz 4 gadiem var iecelt personas, kas ir rīcībspējīgi Igaunijas pilsoņi vecumā no 25 līdz 70 gadiem, kuri dzīvo Igaunijā, pārvalda igauņu valodu C1 līmenī, kā tas noteikts Valodas likumā, vai līdzvērtīgā līmenī un kuriem ir tiesas piesēdētāja pienākumu veikšanai piemērota morālā stāja. Tiesas piesēdētājs nedrīkst ieņemt šo amatu ilgāk par diviem pilnvaru termiņiem pēc kārtas.

Par tiesas piesēdētāju nevar iecelt šādas personas: personas, kas ir notiesātas par noziedzīgu nodarījumu; personas, kam ir pasludināts bankrots; personas, kas nespēj veikt amata pienākumus veselības stāvokļa dēļ; personas, kas pastāvīgajā dzīvesvietā (t. i., ledzīvotāju reģistrā norādītajā adresē) tās pašvaldības teritorijā, kura šo personu izvirzījusi kā tiesu piesēdētāja kandidātu, ir bijušas reģistrētas mazāk nekā gadu; personas, kas strādā tiesās, prokuratūrā vai iekšējās drošības dienestā; personas bruņoto spēku dienestā; juristus, notārus un tiesu izpildītājus; Igaunijas valdības, pašvaldības padomes vai pilsētas domes locekļus; Valsts prezidentu un parlamenta deputātus. Personas, kas ir apsūdzētas noziedzīgā nodarījumā, nevar iecelt par tiesas piesēdētājiem kriminālprocesa izskatīšanai.

Īsumā, tiesas piesēdētāja uzdevums ir tiesas spriešanā pārstāvēt ierindas pilsoņa viedokli, vērtējot tiesvedību vairāk no humānā, nevis juridiskā skatpunkta.

Par tiesas piesēdētāju kandidātu izvirzīšanu ir atbildīgas pašvaldību padomes.

Tiesneša palīgi un tiesas sekretāri

Tiesneša palīgs ir tiesas darbinieks, kurš veic tiesību aktos noteiktos pienākumus. Tiesneša palīgs ir objektīvs, taču tam ir likumā noteiktajā mērā jāievēro tiesneša norādījumi. Tiesneša palīgam ir pilnvaras veikt ierakstus reģistros (piemēram, Zemes reģistrā vai Komercreģistrā) un izdot noteikumus par reģistru uzturēšanu, ieskaitot rīkojumus, ar ko nosaka sodus. Tiesneša palīgs drīkst veikt paštrīnātā maksājuma rīkojuma procedūru. Ierobežojumus, kas attiecas uz iecelšanu tiesneša amatā, piemēro arī tiesneša palīgiem.

Par tiesneša palīgu var iecelt personu, kas ir ieguvusi Igaunijā atzītu maģistra grādu tiesību zinātnēs, līdzvērtīgu kvalifikāciju Igaunijas Republikas Izglītības likuma 28. panta 2.2 punkta nozīmē vai līdzvērtīgu ārvalstīs iegūtu kvalifikāciju, pārvalda igauņu valodu C1 līmenī, kā tas noteikts Valodas likumā, vai līdzvērtīgā līmenī, kam piemīt augsta morālā stāja un kas ir pabeigusi stažēšanos tiesneša palīga amatam, ja vien atlases komisija nav konkrēto personu atbrīvojusi no prasības par stažēšanos. Par tiesneša palīgu var iecelt arī ikvienu, kas ir nokārtojis tiesneša kvalifikācijas eksāmenu.

Par tiesneša palīgu nevar iecelt šādas personas: personas, kas ir notiesātas par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu; personas, kas ir atceltas no tiesneša, notāra vai tiesu izpildītāja amata; personas, kas ir izslēgtas no Igaunijas Advokātu kolēģijas; personas, kas ir atbrīvotas no valsts dienesta disciplināra pārkāpuma dēļ; personas, kam ir pasludināts bankrots; personas, kas ir zaudējušas profesionāla revidenta pilnvaras, ja vien šīs pilnvaras nav atsauktas pēc paša revidenta lūguma; personas, kas ir zaudējušas tiesības strādāt par patentpilnvarnieku, ja vien šīs pilnvaras nav atsauktas pēc paša patentpilnvarnieka lūguma; personas, kas ir zaudējušas tiesības strādāt par zvērīnātu tulkotāju, pamatojoties uz Zvērinātu tulkotāju likuma 28. panta 3. punkta 3. apakšpunktu; personas, kas ir atbrīvotas no tiesneša amata kā nepiemērotas tiesneša amatam, kamēr kopš to iecelšanas amatā nav pagājuši trīs gadi.

Tiesneša palīgus iecel atklāta konkursa kārtībā.

Tiesneša palīgiem izvirzītās prasības ir noteiktas [Tiesu likumā](#).

Tiesas sekretārs ir tiesas darbinieks, kas neatkarīgi vai tiesneša pārraudzībā piedalās lietu sagatavošanā iztiesāšanai un to izskatīšanā tādā mērā, kā noteikts Likumā par tiesvedības kārtību. Tiesas sekretāram ir pilnvaras veikt visas tās pašas darbības un pieņemt tādus pašus lēmumus kā tiesneša palīgam vai citam tiesas darbiniekam, ievērojot Likumu par tiesvedības kārtību. Tiesas sekretārs savu pienākumu veikšanā ir neatkarīgs, taču tam ir likumā noteiktajā mērā jāievēro tiesneša norādījumi.

Tiesas sekretāra amatam ir izvirzītas tādas pašas prasības kā tiesneša palīga amatam. Tiesas sekretāra amata vakances aizpilda atklāta konkursa kārtībā.

Par tiesas sekretāru nevar iecelt šādas personas: personas, kas ir notiesātas par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu; personas, kas ir notiesātas par tīša nodarījuma izdarīšanu pret valsti, arī tad, ja sodāmība ir dzēsta; personas, kam saskaņā ar tiesas nolēmumu, kurš ir stājies spēkā, ir atņemtas tiesības strādāt par tiesas sekretāru; par tiesas sekretāra darba tiešu uzraudzību atbildīgas personas tuvākos radniekus vai dzīvesbiedru.

Papildus [tiesas sekretāriem](#) (521 Kb) [en](#) un [tiesneša palīgiem](#) (373 Kb) [en](#) tiesās strādā arī [tiesas direktori](#) (367 Kb) [en](#) un [tiesas lietveži](#) (364 Kb) [en](#).

Advokāti

Advokāta profesijā strādā zvērīnāti advokāti un zvērīnāta advokāta palīgi.

Advokāti ir Igaunijas Advokātu kolēģijas biedri, un viņu darbību reglamentē Advokātu kolēģijas likums. Par Advokātu kolēģijas biedru var kļūt personas, kas atbilst Advokātu kolēģijas likumā noteiktajām prasībām un ir nokārtojušas advokāta eksāmenu.

Igaunijas Advokātu kolēģija ir pašpārvaldīta profesionāla apvienība, kas dibināta nolūkā sniegt juridiskus pakalpojumus gan privātpersonu, gan sabiedrības interesēs un aizsargāt advokātu profesionālās tiesības. Igaunijas Advokātu kolēģija uzrauga savu biedru profesionālo darbību un profesionālās ētikas principu ievērošanu. Turklāt Advokātu kolēģija organizē advokātu kvalifikācijas paaugstināšanas mācības un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu. Valsts nodrošināto juridisko palīdzību sniedz Igaunijas Advokātu kolēģijas biedri.

Igaunijas Advokātu kolēģijas darbību nodrošina tās struktūras. Starp tām ir kopsapulce, valde, priekšsēdētājs, revīzijas komiteja, ētikas komiteja un profesionālās piemērotības novērtējuma komiteja.

Zvērinātiem advokātiem ir šādas pilnvaras:

pārstāvēt un aizstāvēt klientus tiesā, pirmstiesas izmeklēšanā un citos procesos Igaunijā un ārvalstīs; vākt pierādījumus;

sniegt juridiskus pakalpojumus, brīvi izvēlēties un izmantot likumīgus līdzekļus un metodes;

saņemt no valsts un pašvaldības iestādēm juridisko pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo informāciju, iepazīties ar dokumentiem un saņemt to norakstus un izrakstus, ja vien tiesību akti neaizliedz sniegt šādas ziņas un dokumentus advokātiem;

apstrādāt saskaņā ar līgumu vai tiesību aktu iegūtus citu personu (nevis klientu) personas datus, arī īpašu kategoriju personas datus, bez šīs personas piekrišanas, ja tas ir nepieciešams juridisko pakalpojumu sniegšanai;

klientam sniedzamo juridisko pakalpojumu ietvaros apliecināt parakstus un tiesai un citām iestādēm iesniedzamo dokumentu norakstus;

sniegt kontaktpersonas pakalpojumus;

darboties šķīrējtiesnešu un samierinātāju statusā Samierināšanas likumā noteiktajā kārtībā;

darboties kā maksātnespējas administratoriem, ja viņi ir Maksātnespējas administratoru palātas biedri.

Tiesību aktos noteiktajā apmērā zvērīnāta advokāta palīgu pilnvaras atbilst zvērīnātu advokātu pilnvarām.

Zvērināta advokāta palīgiem nav tiesību darboties šķīrējtiesneša un samierinātāja statusā Samierināšanas likumā noteiktajā kārtībā. Viņi nav tiesīgi pārstāvēt vai aizstāvēt klientu Augstākajā tiesā, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Zvērināta advokāta palīgi nav tiesīgi darboties kā maksātnespējas administratori.

Zvērināta advokāta palīgi drīkst sniegt juridiskus pakalpojumus vienīgi sava priekšnieka, proti, zvērīnātā advokāta, uzraudzībā.

Sniedzot juridiskus pakalpojumus, advokāts ir neatkarīgs un rīkojas saskaņā ar tiesību aktiem, Advokātu kolēģijas struktūru pieņemtajiem tiesību aktiem un lēmumiem, advokātu profesionālās ētikas normām, paraugpraksi un sirdsapziņu.

Advokātam uzticētā informācija ir konfidenciāla. Liecinieka statusā nopratināmu advokātu, Igaunijas Advokātu kolēģijas vai advokātu biroja darbinieku nedrīkst pratināt un tam nedrīkst pieprasīt sniegt paskaidrojumus par apstākļiem, ko tas uzzinājis, sniedzot juridiskus pakalpojumus.

Datu nesēji ar informāciju, kas ir saistīta ar advokāta sniegtajiem juridiskajiem pakalpojumiem, ir neaizskarami.

To, ka advokāts pilda savus profesionālos pienākumus, nedrīkst uztvert kā atbalstu klientam vai klienta nostājai tiesas procesā.

Advokātu nedrīkst aizturēt, pārmeklēt vai apcietināt ar viņa profesionālo darbību saistītu iemeslu dēļ, izņemot uz aprīņa tiesas nolēmuma pamata. Advokātu birojā, kurā advokāts sniedz juridiskus pakalpojumus, nedrīkst veikt kratīšanu ar advokāta profesionālo darbību saistītu iemeslu dēļ.

Advokātu un advokātu biroju saraksts, kā arī cita noderīga informācija ir pieejama [Igaunijas Advokātu kolēģijas](#) tīmekļa vietnē. Funkcija "[Meklēt juristu](#)" ļauj meklēt advokātu visā Eiropas Savienībā.

Juridiskās datubāzes

Pastāv tikai iepriekš minētās datubāzes.

Juridiskie konsultanti

Tiesību akti nereglamentē juridisko konsultantu profesionālo darbību Igaunijā.

Notāri

Organizācija

Visiem notāriem Igaunijā ir vienādas pilnvaras. Notāru profesionālo darbību regulē [Notariāta likums](#). Par notāru profesionālās darbības reglamentēšanu un pārvaldību atbild Tieslietu ministrija un Notāru palāta. Notāru palāta ir publisko tiesību juridiskā persona, un tā apvieno visas notāra amatā ieceltās personas. Notāru palātas uzdevumi ietver uzraudzību pār notāru profesionālās darbības rūpību un pareizību, notāru profesionālās darbības saskaņošanu, notāru apmācības organizēšanu, notāra amata kandidātu stažēšanās organizēšanu, ar notāru darbību saistītās elektroniskās informācijas sistēmas pārvaldīšanu un pilnveidošanu, atbalstu tieslietu ministram uzraudzības funkciju veikšanā u. c. Informācija par notāriem un notāru pienākumiem ir pieejama [Notāru palātas](#) tīmekļa vietnē.

Uzdevumi un pienākumi

Notāri ir oficiālas amatpersonas. Valsts viņiem ir piešķīrusi pilnvaras pēc personas pieprasījuma apliecināt faktus un apstākļus, kam ir juridiska nozīme, un veikt citas notariālās darbības, lai nodrošinātu juridisko noteiktību.

Notāriem savā darbībā jābūt objektīviem, uzticamiem un neatkarīgiem. Notāru pienākums ir noskaidrot darījuma dalībnieku patieso gribu un korekta darījuma veikšanai nepieciešamos apstākļus, kā arī izskaidrot darījuma dalībniekiem dažādus darījuma realizācijas variantus un darījuma sekas.

Notāri pēc pieprasījuma veic šādas notariālās darbības:

sniedz notariālos apstiprinājumus (dažādiem līgumiem, pilnvarām, testamentiem) un notariālos apliecinājumus (norakstiem, parakstiem, izrakstiem u. c.); kārto mantojuma lietas;

izdod apliecības par Igaunijā izpildāmu notariālu dokumentu sagatavošanu, pamatojoties uz 60. pantu vai II pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.);

izdod apliecības par notariālu dokumentu juridisko spēku Igaunijā, pamatojoties uz 59. panta 1. punktu un II pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 650/2012 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi (OV L 201, 27.7.2012., 107. lpp.), kā arī apliecības par Igaunijā izpildāmu notariālu dokumentu sagatavošanu, pamatojoties uz 60. panta 2. punktu un II pielikumu;

izdod izrakstus par Igaunijā izpildāmu notariālu dokumentu sagatavošanu, pamatojoties uz 48. panta 3. punktu un III un IV pielikumu Padomes Regulā (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās (OV L 7, 10.1.2009., 1. lpp.); pasludina pilnvaras par spēkā neesošām, pamatojoties uz Notariālo darbību likumu;

atzīst par nododamām izpildei vienošanās, kas ir noslēgtas ar advokāta (samierinātāja statusā) vai cita notāra starpniecību;

izdod konsulārās legalizācijas (*apostille*) apliecinājumus;

pēc juridiskās personas pieprasījuma iesniedz tās gada finanšu pārskatus par reģistra uzturēšanu atbildīgajai tiesai;

apstiprina laulības slēgšanu un laulības šķiršanu un sagatavo dokumentus laulības slēgšanas un laulības šķiršanas reģistrācijai;

pieņem glabāšanā naudu, vērtspapīrus un dokumentus;

nodrošina piekļuvi zemesgrāmatu nodaļas vai reģistrācijas nodaļas reģistrā iekļautajiem datiem vai reģistrā glabātam dokumentam;

pēc uzņēmuma pieprasījuma iesniedz paziņojumus un pieteikumus saimnieciskās darbības uzraudzības iestādēs, saņem no šādām iestādēm dokumentus vai citu informāciju un nodod uzņēmumam administratīvos aktus;

pēc uzņēmuma pieprasījuma ieraksta informāciju reģistrā;

pēc juridiskas personas vai pilnvarotās personas pieprasījuma sniedz informāciju par faktisko īpašnieku.

Par minētajām darbībām klientam jāmaksā notāram likumā noteiktā nodeva.

Notāri var piedāvāt šādus oficiālus pakalpojumus:

juridiskas konsultācijas, kas neietilpst apliecināšanas procedūrā;

ar nodokļu un ārvalstu tiesībām saistītas konsultācijas apliecināšanas procedūras ietvaros vai ārpus tās;

samierināšana saskaņā ar Samierināšanas aktu;

darbība šķīrētātiesneša statusā, pamatojoties uz Civilprocesa kodeksu;

izsoļu, balsojumu, loteriju un izložu organizēšana un to rezultātu apstiprināšana;

nozvērināšana un ar zvērestu apstiprinātu paziņojumu apliecināšana;

ar amata pienākumiem nesaistītu lūgumrakstu un paziņojumu nosūtīšana un apliecinājumu izsniegšana par šādu lūgumrakstu un/vai paziņojumu nosūtīšanu vai neiespējamību tos nosūtīt adresātam;

kontaktpersonas pakalpojumi;

naudas (izņemot skaidru naudu), vērtspapīru, dokumentu un citu priekšmetu pieņemšana glabāšanā, ja tas nav notariāls akts vai ar to saistīts amata pienākums;

paskaidrojumu sniegšana, atbildot uz uzņēmuma iesniegtu pieprasījumu.

Informāciju par notāru sniegtajiem oficiālajiem pakalpojumiem var atrast Notāru palātas [tīmekļa vietnē](#). Par atlīdzību, kas būs jāmaksā par notāra pakalpojumiem, klients un notārs vienojas pirms pakalpojuma sniegšanas.

Citas juridiskās profesijas

Tiesu izpildītāji

Igaunijā šī ir brīva juridiskā profesija — tiesu izpildītāji rīkojas neatkarīgi un ir atbildīgi par savām darbībām. Tiesu izpildītājam savā darbībā jābūt objektīvam un atbildīgam. Tiesu izpildītāju oficiālās darbības reglamentē [Tiesu izpildītāju likums](#).

Tiesu izpildītājiem un maksātnespējas administratoriem ir kopīga profesionālā organizācija — Tiesu izpildītāju maksātnespējas administratoru palāta (turpmāk "Palāta"), kas darbojas kopš 2010. gada janvāra. Tiesu izpildītāju oficiālās darbības, to uzraudzību, tiesu izpildītāju disciplināro atbildību un profesionālās apvienības darbību reglamentē Tiesu izpildītāju likums. Palātas uzdevums ir pilnveidot un veicināt brīvās juridiskās profesijas, tostarp izstrādāt labas oficiālās un profesionālās darbības principus un uzraudzīt to ievērošanu, sagatavot ieteikumus profesionālās prakses saskaņošanai, organizēt apmācību, izstrādāt informācijas sistēmas u. c. Palātā darbojas arī ētikas komisija. Sīkāka informācija par Palātas darbību ir pieejama tās [tīmekļa vietnē](#).

Tiesu izpildītāja profesionālie pienākumi ir šādi:

veikt piespiedu izpildes procedūras saskaņā ar Piespiedu izpildes procedūras kodeksu;

izsniegt dokumentus saskaņā ar procesuālajiem kodeksiem;

veikt mantojuma inventarizāciju un pārvaldīšanu saskaņā ar Mantošanas likumu;

tiesību aktos noteiktajos gadījumos un tiesību aktos paredzētajā kārtībā pēc tiesas vai administratīvās iestādes pieprasījuma rīkot ar piespiedu izpildes procedūru nesaistītas izsoles;

rīkoties kā starpniekam attiecībā uz uzturlīdzekļiem, kas saņemti no citas valsts, pamatojoties uz Ģimenes pabalstu likumu; sagatavot parādnieku saistību dzēšanas plānus.

Atlīdzība, ko tiesu izpildītājs saņem par šo amata pienākumu veikšanu, ir noteikta Tiesu izpildītāju likumā.

Pēc personas pieprasījuma tiesu izpildītājs var sniegt šādus profesionālos pakalpojumus:

rīkot kustamā un nekustamā īpašuma izsoles;

izsniegt dokumentus;

sniegt juridiskas konsultācijas un sagatavot juridiskus dokumentus, ja viņa izglītība atbilst Tiesu likuma 47. panta 1. punkta 1. apakšpunkta noteikumiem;

sniegt juridiska fakta konstatēšanas pakalpojumus ārpus tiesvedības;

rīkoties samierinātāja statusā saskaņā ar Samierināšanas likumu;

rīkoties šķīrējtiesneša statusā, pamatojoties uz Civilprocesa kodeksu.

Tiesu izpildītājiem ir tiesības atteikties sniegt profesionālu pakalpojumu.

Profesionālo pakalpojumu sniegšanas noteikumi un atlīdzības kārtība ir rakstiski jāsaskaņo ar pakalpojuma pieprasītāju pirms pakalpojuma sniegšanas.

Saskaņotajiem noteikumiem un atlīdzībai ir jāatbilst labai profesionālajai praksei.

Sniedzot profesionālus pakalpojumus, tiesu izpildītāji nedrīkst izmantot tās tiesības, kuras ar tiesību aktiem ir tiem piešķirtas profesionālo pienākumu pildīšanai vai izriet no viņu amata.

Informāciju par tiesu izpildītāju sniegtajiem pakalpojumiem var atrast Palātas [tīmekļa vietnē](#).

Tiesu izpildītāju amata pienākumu valsts uzraudzību īsteno Tieslietu ministrija un Palāta.

Tiesu izpildītāji ir atbildīgi par kaitējumu, kas ir nepamatoti nodarīts profesionālās darbības gaitā, arī gadījumos, kad kaitējumā ir vainojams viņu biroja darbinieks. Ja prasījumus par tiesu izpildītāja profesionālās darbības rezultātā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu nesedz tiesu izpildītāja vai citas kaitējumā vainojamas personas manta vai ar šo mantu nepietiek prasījumu segšanai pilnā apmērā, atbildību par kaitējuma atlīdzināšanu uzņemas Palāta. Galīgo atbildību par tiesu izpildītāju darbībām uzņemas valsts. Gan Palātai, gan valstij ir regresa prasījuma tiesības pret kaitējumā vainojamo personu, turklāt valstij ir arī regresa prasījuma tiesības pret Palātu.

Maksātnespējas administratori

Maksātnespējas administrators ir tiesas iecelta persona, kura savu pilnvaru ietvaros veic darījumus un citas darbības saistībā ar maksātnespējīgā parādnieka mantu, kā arī pārstāv parādnieku tiesā strīdos, kas ir saistīti ar maksātnespējīgā parādnieka mantu. Maksātnespējas administrators galvenais pienākums ir aizsargāt visu kreditoru un parādnieka tiesības un intereses un nodrošināt likumīgu, ātru un finansiāli lietderīgu maksātnespējas procedūru. Maksātnespējas administrators pilda savus pienākumus personiski. Maksātnespējas administratori var būt fiziskas personas, ko Palāta ir pilnvarojusi veikt maksātnespējas administratorsa pienākumus, kā arī advokāti, apstiprinātie revidenti un tiesu izpildītāji. Palāta veido maksātnespējas administratoru sarakstu. Sarakstā iekļauj datus par visām personām, kam ir tiesības veikt maksātnespējas administratorsa pienākumus, un šis saraksts ir publiski pieejams Palātas tīmekļa vietnē. Sarakstā iekļautajiem maksātnespējas administratoriem ir jānodrošina norādīto ziņu pareizība.

Maksātnespējas administratorsa galvenie pienākumi maksātnespējas procedūrā ir:

noskaidrot kreditoru prasījumus, pārvaldīt maksātnespējīgā parādnieka mantu, organizēt šīs mantas apzināšanu un pārdošanu, kā arī kreditoru prasījumu apmierināšanu no parādnieka mantas;

noskaidrot parādnieka maksātnespējas rašanās iemeslus un laiku;

vajadzības gadījumā organizēt parādnieka saimnieciskās darbības turpināšanu;

vajadzības gadījumā veikt parādnieka likvidāciju, ja parādnieks ir juridiska persona;

tiesību aktos noteiktajos gadījumos sniegt informāciju kreditoriem un parādniekam;

sniegt pārskatu par savu darbību un informāciju par maksātnespējas procedūru tiesai, uzraudzības amatpersonai un maksātnespējas komitejai.

Maksātnespējas administrators administratīvi uzrauga Tieslietu ministrija, ņemot vērā sūdzības vai citu informāciju, kas ir saņemta par administratoru un dod pamatu uzskatīt, ka administrators nav izpildījis savus pienākumus. Uzraugot administratoru darbību, Tieslietu ministrijai ir tiesības pārliecināties, ka administratoru profesionālās darbības ir atbilstošas un likumīgas. Tieslietu ministrs var saukt pie disciplināratbildības maksātnespējas administratoru, kas nav izpildījis savus pienākumus, kuri izriet no tiesību aktiem par maksātnespējas administratoru profesionālajām darbībām. Tieslietu ministrs nevar saukt pie disciplināratbildības zvērinātus advokātus, kuri darbojas kā maksātnespējas administratorsi. Tomēr tādā gadījumā ministram ir tiesības pieprasīt šā jautājuma izskatīšanu Advokātu kolēģijas ētikas komisijā.

Papildus administratīvajai uzraudzībai maksātnespējas administratoru darbību atbilstoši savai kompetencei uzrauga arī maksātnespējas komiteja, kreditoru pilnsapulce, tiesa un Palāta.

Noderīgas saites

[Tieslietu ministrija](#)

[Bezpeļņas organizācija “Juristu apvienība”](#)

[Fonds “Juridisko pakalpojumu birojs”](#)

[Igaunijas Advokātu kolēģija](#)

[Prokuratūra](#)

[Notāru palāta](#)

[Tiesu izpildītāju un maksātnespējas administratoru palāta](#)

Lapa atjaunināta: 20/04/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.